

Organic

ISD Newsletter

January - March 2023

No. 28

Seed Security Assessment in Mersa Wereda, North Wollo, Amhara Region

This single piece of paper may not look like much, but it holds the food future of an entire community. It shows a participatory process of assessing the security of a community's seed system.

Through a thorough participatory series of discussion, farmers and other actors in a local farming community (here in the village of Gosh Weha, Habru wereda, North Wollo) sit together and begin an open and collaborative discussion around the foods they grow and eat.

Using beans or corn kernels placed on a large sheet or paper,

የሰብክ ዘር ዋስትናን ከማረጋገጥ የአርሶአደሮች ተሳትፎ

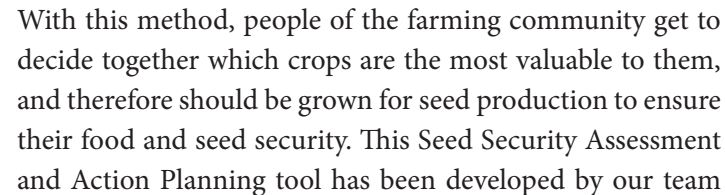
በሰሜን ወኩ ሀብሩ ወረዳ ስር ባከ ጎሽ ውሃ በተባከ መገንዘር ነዋሪ የሆኑ አርሶአደሮች ማህበረሰቦች እና የሚመክሩት አካላት በአካባቢያቸው በሚኖሩት ምርቶች እና በሚመገቡት ምግቦች ዙሪያ ስኬት ሰብክ ዘር አሰጣሪዎች አጠባበቅ እንዲሁም ደህንነት ዙሪያ ጥክቅጃ አሰጣጥ ተከታታይ የሆነ ስኬትና ተካሂዶአቸው።

ስኬትናው ከየት ባከ መገንዘር በተግባር ካይ ተመረገዘ በመሆኑ ማህበረሰቡ እርሳቸው በቡድን በቡድን ተከፋፍሎ እየተወያዩና እየተከራከሩ

they assess together which crops are the most important based on a few select criteria: is the crop adaptable, is it good for storage, is it pest resistant, is it nutritionally high, does it have cultural significance, etc.

With this method, people of the farming community get to decide together which crops are the most valuable to them, and therefore should be grown for seed production to ensure their food and seed security. This Seed Security Assessment and Action Planning tool has been developed by our team throughout the years. It has become a valuable way for farmers to assess which crops should be made more secure in their community.

By doing so, they can ensure that the seeds of the most important vegetables and fruits are preserved and will never be at risk of disappearing from their food system.

Organic

በዚህ ዘዴ የአርሶአደሮች ማህበረሰብ የትኛው ሰብክ ከሌሎች የበከጠ ዋጋ እና ጥቅም እንዳለው በጋራ ይወስናሉ እናም የምግብ እና የዘር ዋስትናቸውን ከማረጋገጥ ምርጫ ዘር ሰብሰበው ማባዛት ስኬታቸው እንደረገጠ ያኩት ውይይትና ክርክር ከወደፊት ትውልድ ጭምር ዘካቂነት እንዲኖረው በማሰብ የተካሄደ ነው።

ይህ የዘር ደህንነት ስኬትና ባከፋት አመታት በቡድናቸው ተዘጋጅቶ ነበር። አርሶ አደሮች የትኞቹን ሰብኮች በማህበረሰባቸው ውስጥ የበከጠ ዘካቂ እና አስተማማኝ ማድረግ እንዳስባቸው የሚገመገሙበት ጠቃሚ መገንዘብ ሆኖ አግኝተውታል። ይህን በማድረግ በጣም ጠቃሚ የሆኑ የአትክፊት እና ፍሬ-ፍሬ ዘሮች ተጠብቀው እንዲቆዩ እና ሁከቢኪ ከምግብ ስርዓታቸው እንዲያወጡ ማረጋገጥ የሚያስችላቸው ነው።

ይህ የሆነው የጠር ሴቶች የኔሚት ፕሮግራም በዘካቂ ኔሚት መካከል ጥናት እና ወጫን አደጋዎቻቸውን አካላት ከተባከ ድርጅት ጋር በትብብር እየተተገበረ ባከ ፕሮጀክት የአርሶአደሮች ማህበረሰብ በጋራ የመረጣቸው

ከአካባቢው ተስማሚና ዘካቂ ኪሆኑ የሚችሉ የእህብ፣ የእንክፍትና ፍሬ-ፍሬ ዘሮችን በመምረጥ ከወደፊት በአካባቢያቸው የዘር እጥረት እንዲቆይበት በዘርፉ ነፍተኛ እውቀትና ክህሎት ያከፈሉ ፕሮጀክቱን በገንዘብ የሚደግፈው ሲድ ጅጅ የተባከ በካናዳ የሚገኝ አክሱም አጠባበቅ ድርጅት አባል የሆነ ሰው በቀበሌያቸው በመገኘት ባካፈላቸው ስኬትና ክህሎት ተጠቅመው እየተገነቡ የሚገኝ የምርጫ ዘሮች አሰጣሪ ዘዴ ነው። ፕሮጀክቱ በሰሜን ወኩ በሃብሩ እና በተባከፍቶ ወረዳዎች በተወሰኑ ቀበሌዎች ካይ እየተተገበረ ይገኛል።

ማህበረሰቡ ኑሮው በግብርና ካይ የተመሰረተ ቢሆንም በማህበራዊ ህይወት የእርሳቸውን መረዳት ባካል ያከፈሉ ማህበረሰብ ነው። አንድ ገበሬ የሚኖሩበት በሬ ባይኖረው እየተዋዋሉ እና እየተረዱ የእርሻ ጊዜያቸውን ያሳካሉ። በሚኖሩት ማህበራዊ ኑሮቻቸው ውስጥ ማኖሩንም ነገር ያከፈሉ እንዲሁ የሚኖር ማህበረሰብ ነው። ይህ ጠቃሚ ባካቸው በማህበረሰባቸው ውስጥ የዘር እጥረት ሲከሰት አንዱ ካንዱ በመዋዋስ የዘር መገዘሪያ ወቅትንም ያሳካሉ።

ያገኘውን ስኬትና በተግባር የተረጎመች

“በራሴ የአትክፊት ቦታ ውስጥ የሰላጣና ኬኮች የአትክፊት ዘር ችግሮችን አፍክፎ እያመረጥኩ ነው። ከአሁን በኋላ የሰላጣ ዘሮችን ከገበያ አክግዞም። ወደፊት ሰራዊት በሚሰፋፋት የኬኮች አትክፊት ዘሮችንም በመጨመር ከራሴ ቦታ ካይ ችግሮችን እንዲከሰቱ ከማምረት ራሴ አክኝ”።

ስኬትናዎችን ከወሰዱ አርሶአደሮች አንዱም በመሆን በስኬትናው ያገኘውን እውቀት ከራሰዋ አክፋ በአካባቢ ያኩ ኬኮች አርሶ አደሮችን ከዘር የሚሆን እህብ እና አትክፊት እንዲያመርቱ ድጋፍና ማህበረሰብ በመስጠት ካይ ትገኛክች።

የምርጫ ዘር አጠባበቅ ስኬትና መውሰዱን ካካሉት ማግኘቱ ጠቃሚ ሰብኮችን እንድትጠብቁ እና ከህብረተሰቧ ደረሰው የዘር አቅርቦት እንዲኖር አስችሏታል።

ከሁሉ ስር ከሚታዩት ፎቶዎች መካከል በመጀመሪያው ካይ በካይነት የሰላጣ አትክፊት ቦታ ፊት ከፊት ቆሞ ትታያክች። በሁከተኛው ሦስት ካይ የተሰማረው ችግሮችን ከኋላ በግራ በኩል ማየት እንችላለን። ከዘር ምርጫው ችግሮችንም አፍርታ ይታያል። በሃሰተኛው ሦስት የሲድ ጅጅ የዘር ደገንነት ተከታታይ ሚስተር ፕራታኝ ሽሬሰታ እና አቶ ሽመክሰ ተገኝ በኢትዮጵያ የጠር ሴቶች ኔሚት (Rural Women Cultivating Change, RWCC) ፕሮግራም አስተባባሪዎች ጋር አብረው ይገኛሉ። በካይነት የሰላጣ ዘርን በእጅግ ይዞ ትታያክች።

ባከቤትዋን በሞት ካጣች ጀምሮ የቤተሰቧ ራሰ ሆናክች። በአካባቢዋ አኩ ከሚባኩ ጠንካራ አርሶአደሮች ግንባር ቀደም ነች። በዘካቂ ኔሚት መካከል ጥናት እየተተገበረ ባከው በጠር የሴቶች ኔሚት ፕሮጀክት ታቅፈው በአትክፊትና ፍሬ-ፍሬ አመራረት እና ኬኮች የተከያዩ

Prepared & Edited By Yosef Garedeew

Designer Samuel Ephrem

A Publication of Institute for Sustainable Development (ISD) Non-Profit Organization Charity Reg. No. 0390 E-mail: sustaindeveth@gmail.com Website: www.isd-bio.org Tel:- +251-116-186774 Fax:- +251-116-186769 P.O. Box 171, Code 1110 Addis Ababa, Ethiopia

